

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naslanila se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 10.

V Ljubljani, 18. maja 1893.

Letnik VI.

To so prijatelji!

Značilna je bila razprava o legalizaciji v neki seji deželnega zbora kranjskega. Svoje čitatelje opozarjamo na deželnozbornsko poročilo, katero objavljamo v današnji številki ter v pojasnilo omenimo, da je državni zbor že dne 10. junija 1890 sklenil zakon, ki glede legalizacije dovoljuje neko polajšavo. Ta obstoji v tem, da stranka sama lahko napravi doma dotično pismo, pobotnico, odstopno pismo itd., da ji torej ni treba hoditi do sodnije ali do notarja, če se vknjižijo take listine, katerih vrednost ne presega zneska 100 gld., potem pa, da v takih slučajih ni treba legalizirati podpisov pri notarju ali sodniji; zadostuje, če dva zanesljiva moža kot priče dotično pismo podpišeta s svojim imenom in priimkom ter dostavita svoj obrt ali svoj posej, stanovanje in starost s pristavkom, da jima je tisti, katerega podpis potrjujeta, osebno znan. S tem se prihrani posestnikom veliko stroškov in ker je pri nas prepisov pod 100 gld. blizu 50 odstotkov, vidi se, koliko tisoč goldinarjev bi se s tem zakonom prihranilo našemu revnemu posestniku. Kdor boče sedaj pri nas prepisati 5 gld. v zemljiški knjigi, plačati mora stroškov blizu toliko, kolikor znaša v tem slučaju prepisna svota, tukaj pa še ni vračunjena pot, ki večkrat posestnika velja po eden ali dva goldinarja. Torej za prepis pet goldinarjev pet, šest in več goldinarjev stroškov.

Po novem zakonu bi dal posestnik samo 7 kr. za kolek. To je velika olajšava vzlasti za revnejše posestnike po deželi in po malih mestih.

Ta polajšava pa ima v posameznih deželah še le tedaj veljavo, kadar jo potrdi dotični deželni zbor. In zato je že pred dvema letoma stavil tak predlog poslanec Pfeifer.

Samo ob sebi se nam je skoro umevno zdelo, da bodo naši deželni poslanci pritrdili temu predlogu, ker so to storili tudi drugi deželni zbori, na primero štajerski deželni zbor. In vendar so liberalni slovenski poslanci v zvezi z Nemci zavrgli Pfeiferjev predlog. Kar so celó liberalni Nemci dovolili štajerskim Slovencem, tega liberalni slovenski zastopniki v zvezi z nemškimi niso privoščili ubogemu kranjskemu zemljiškemu posestniku po deželi in po mestih.

Mi smo takrat pod vtisom tega sklepa p'sali: Hudo je, ker je revni posestnik pritiskan po splošnih neugodnih gospodarskih razmerah, hudo je, da slovenske posestnike leto za letom zadevajo silne letinske nesreče, hudo je, da mu rastejo davki v grozni meri, a najhujše je in obupati mu je skoraj, ker še celó oni, katere je slovenski narod izbral, da zastopajo in branijo njegove koristi, da celó njegovi poslanci delajo v njegov — pog'n! In sicer poslanci, ki kričijo pri vsaki priliki, da so narodovi odrešeniki, ki imajo vedno usta polna same „narodnosti“!

Tukaj je v nevarnosti slovenska narodnost, zemljišče gre na boben za zemljiščem, požrešna nemška „Südmark“ steza požrljivo svoje kremplje po slovenski zemlji, ubogi slovenski kmet se vije pod težo davkov in slabih letin, obupan zapušča domovino in beži v daljno Ameriko! Država mu je naklonila drobtino, a liberalni poslanci, „narod čez vse, absolutno ljubeči“, so mu celó to drobtino odtegnili!!

Poročilo o tej stvari je imel takrat dr. Tavčar in tudi sedaj je poročal on o prošnji županstva Velike Doline za odpravo legalizacije. Kakor so takrat slovenski liberalni poslanci glasovali zoper koristi slovenskega zemljiščenega posestnika, tako so storili tudi sedaj. Ziruzili so se s Nemci in slovenski posestnik mora pri nas tudi v prihodnje še imeti nepotrebne stroške.

Dr. Tavčar, Višnikar in Svetec so govorili proti predlogu Pfeiferja. Najbolj je v ljubezni do domovine mej tem časom napredoval gosp. Luka Svetec. Pred dvema letoma je samo glasoval proti predlogu Pfeiferjevemu; včeraj je celó govoril proti njemu.

Ta dan pač Svetec ni zastopal pravih koristij svojih dolenskih volilcev!! Čedno to ni, in slovenskega domoljuba vredno tudi ne.

Dr. Tavčar, ki kot poslanec Kranja in Loke zastopa večinomoma zemljiščne posestnike, je seveda tudi proti Pfeiferju govoril in glasoval, zato jih je pa tudi ob tej priliki odskochoval s tem, da je udrihal po klerikalcih in seveda po svojem škofu. Vsaj to je že v pregovoru, da dr. Tavčar ne more

odpreti ust, da bi ne zabavljal ljubljanskemu škofu. Obital je konservativnim poslancem, da hočejo porabljeni to stvar le v agitacijske namene; pomagal mu je pri tem Višni kar, poslanec ribniških kmetijskih občin, ki je zatrjeval, da je to ljudem le — pesek v oči!

Da, pesek se meče ljudstvu našemu v oči, pa tega ne delajo konservativni zastopniki, ta pesek oskrbujejo narodno-napredni zastopniki. Toda ne le pesek, kam enje

mečejo v ljudstvo, katero jih prosi k r u h a, odklanjajo prošnje, katere uslišane, bi prihranile na tisoče in tisoče goldinarjev našim zemljiškim posestnikom.

Toda povračilni dan še le pride. Ljudstvo naposed po tolikih krivicah mora spregledati in spoznati, da liberalizem ni samo v duševnem oziru njegov največji sovražnik, ampak v lasti tudi v gospodarskem oziru.

Kaj je novega po svetu?

Dne 28. maja je kranjski deželni zbor sklenil, da se dovolijo pokojnine po 300 gld. okrožnim zdravnikom, kateri dokažejo, da so službovali štirideset let kot okrajni ranocelniki, če dotična zdravstvena okrožja prevzamejo polovico stroškov. Sklenilo se je od župnika na Senturški gori pri Cerkljah kupiti za deželni muzej lepo prirodnoznanstveno zbirko za 1500 gld. Izvedenci so cenili to zbirko nad 2700 gld. Kontrolorju dež. blagajništva dovolilo se je 100 gld. osebne doklade. Prošnja vipavske občine za pobiranje občin ke priklade od piva se je izročila deželnemu odboru. Ljubljanskim učiteljem III. razreda dovolila se je osebna doklada po 100 gld. na leto. Podobčini Vodice na Vipavskem se je dovolilo za napravo občinske poti 100 gld., podpornemu društvu dijakov na višji kmetijski šoli na Dunaju 30 gld., odklonila se je pa prošnja katoliškega šolskega društva na Dunaju, ravno tako sta se odklonili prošnji dveh učiteljev na meščanski šoli v Krškem za stanarino. Učitelju Bezljaju na meščanski šoli v Krškem se je dovolilo 100 gld. podpore za izdajo knjige „Merstveno

oblikoslovje“, azilnemu društvu dunajskega vseučilišča se je dovolilo 50 gld. Ravnateljstvu nižje gimnazije v Ljubljani za podporo ubogim dijakom dovolilo se je 300 gld. Frančiški Drenikovi se je dovolila miloščina 150 gld., umirovljenemu učitelju Kračmanu povečala se je pokojnina od 367 gld. na letnih 450 gld. Prošnja občanov iz Belega na Kočevskem za podporo vsled vremenskih neugod izročila se je deželnemu odboru. Patrijotičnemu društvu gospej za Kranjsko se je dovolilo 50 gld., društvu tiskarjev povodom petindvajsetletnice 100 gld.; prošnja krajnega šolskega sveta v Božakovem za podporo se je pa izročila deželnemu odboru v rešitev. — Dne 2. maja je vodja deželne vlade odgovarjajoč na interpelacijo posl. Klusa dokazal, da se slovenski mladini ne ovira pot v gimnazije. Povedal je nadalje, da se vrše pogajanja o zgradbi novega gimnazijskega poslopja v Ljubljani in o obnovenju oziroma ustanovitvi popolne gimnazije v Kranju. Prošnja podobčine Klenik za izločitev iz občine St. Peter in osnova posebne občine izročila se je deželnemu odboru.

Listek.

Od smrti vstal.

Od prave, resnične smrti je le jeden vstal, namreč Jezus Kristus. Tega vstajenja spominjamo se o Veliki noči. Vsi drugi pa, ki so umrli resnično, a vstali zopet od smrti, niso storili tega po svoji moči, ampak bili so obujeni po vseomogočnosti Božji.

Večkrat se pa zgodi, da koga tako krč zgrabi, da je kakor mrtev in ga celo večje oko zdravnikovo spozna za mrtvega, ker nima v resnici nič na sebi, kar bi kazalo življenje v njem. Nekateri je še o pravem času pustil krč, in so se rešili smrti lakote v grobu, nekateri so pa tudi že morali umreti. Kako se je nekomu godilo, ko ga je taka navidezna smrt zadela, o tem je sam pripovedoval:

„Bil sem v banki bogatega bankirja Gilberta nastavljen kot računovodja. Nekaj dni že sem bil pust in klavern, tako da sem hotel svoj vsakoletni dopust takoj nastopiti, zlasti še, ker me je moja žena zelo nagovarjala, naj to storim; vendar predno sem šel na dopust, moral sem še nekaj jako zamotanih računov v red spraviti.

Bilo je 14. avgusta proti večeru. Vsi gospodje bili so že pisarno zapustili, le jaz sam sedel sem še notri,

da bi našel napako pri računih. Cel dan bilo je jako soparno in jaz nisem imel prav nič veselja ubijati si glavo z zmedenimi računi, ah imel sem trdno voljo najti napako. V vseh udih čutil sem neko težo in trudnost. Kar nenadoma me pa zadene nepopisljiv čut, zdelo se mi je, kakor bi bila padla pajčevina po vsem telesu name in zgubil sem vse svoje telesne moči. Sedel sem trd na svojem mestu, kakor bi me bila nenadna smrt dohitela.

Duševne moči pa mi niso izginile; videl sem vse, kar je ravno pred menoj ležalo; moj posluš pa je bil še celo natančnejši, slisal sem celo najbolj oddaljen ropot na ulici natančno. Vedel sem dobro, kaj se z menoj godi, v kakem položaju sem, da me je napadel krč. Čutil nisem nikakih-telesnih bolečin, le misel, kaj se lahko z menoj zgodi, mučila me je bolj, ko vse drugo.

Kmalu bilo je okoli mene tako temno, da nisem mogel nič več razločevati, ali očij pa vendar nisem mogel zapreti. Kar začetim korake v obližju. Okno, ki pelje v steklen blagajničen oddelek, je nekdo odprl. Videti nisem mogel kedo in katero okno, ker moje oči so gledale nepremakljivo ravno v denarno omaro.

Od začetka bilo je vse temno. Kmalu pa se je prikazal neki mož, ki je imel t. t. insko svetilnico v roki. Jaz sem ga spoznal takoj, bil je Volmar, naš glavni blagajnik in vodja vse banke. Vzel je več ključev iz žepa in odprl

Posl. Lavrenčič se je pritoževal, da se odlaša vravnava vipavskih vod, posl. Kavčič pa je grajal počasnost pri napravljanju vodnjakov. Voditelj deželne vlade je odgovarjal, da se dela ne morejo hitro vršiti zaradi potrebnih poizvedeb, dr. Papež je pa opravičeval deželni odbor, da je storil svojo dolžnost. Vsprejela se je resolucija, da se vlada pozivlje, da se prebivalcem na barju po najemu ribišta ne bode godila kaka krivica. Prošnja podjetnika za zgradbo ceste čez Vagenšperk za doplačilo se je izročila deželnemu odboru, ravno tako tudi prošnja občine Dolenja vas za vrejenje studenca v Grčaricah. „Glasbeni Matici“ se je dovolilo brezobrestno posojilo 6000 gold. Prošnja Andreja Pečnika za nagrado in podporo pri izkopavanju starodavnin se je izročila deželnemu odboru; ravnotako tudi prošnji županstva v Dolenjem Logatecu za izvršitev zdravstvenih naredb političnih oblastev, in pa planinskega županstva za napravo vodnjakov. — Društvu gospej krščanske ljubezni dovolilo se je po 200 gold. za tri leta za poselsko zavetišče Jos. finum, županstvo v Črnem Vrhu za napravo občinske poti 150 gld., podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju 200 gld., stavbinskemu odboru na Bledu za napravo poti ob Radolni 300 gld., ribarskemu odseku kinetijske družbe za napravo vodovoda v ribogojnem zavodu na Studencu 340 gld. Delna proga ceste Logatec Idrija od deželne meje pri Vrščevem do eraričnega skladišča za les pri mostu čez Nikovo se je izročila iz deželnih cest. Novo napravljena cesta, ki se odcepi v Radomljah od okrajne ceste Kamnik-Radomlje-Dol in se stika pri Preserju z okrajno cesto Kamnik-Domžale-Sv. Jakob se je uvrstila med okrajne ceste, izročila se pa iz okrajnih cest cesta, ki drži iz Radomelj čez Homec na deželno cesto Kamnik-Trzin. —

omaro. Nato je vzel iz nje zvezek bankovcev in več kupcev zlatnikov in vse vkup spravil v usnjat mošnjiček, ki ga je imel pri sebi.

Potem se je obrnil in mrmral: „Ko bi to vedel naš računovodja, bi prišel kmalu na sled svoji pomoti v računih.“ Mislil je seveda pri tem name.

Na to hotel je oditi, kar pogleda po pisarni in zdaj zagleda mase. Videl sem, kako se je ustrašil in tresel od bojazni. Naposled pa se je ojunčil, stopil k meni in rekel:

„Rajner, ali ste vi? Za božjo voljo, kaj me gledate tako srpo?“

Pokril si je obraz z rokama in se togotil sam s seboj, da se je tako izdal. Nato stopi zopet k meni in reče: „Vi se veselite, da ste me zalotili, ali varujte se, morebiti bi bilo bolje za vas, ko bi me ne bili.“

Mahoma zdela se mu je pa moja nepremičnost čudna in rekel je: „Kaj sedite tukaj tako nemo in nepremakljivo? Kaj ne, jaz sem vam šel v past? Ali ne znate govoriti? Rajner!“

Ker mu pa le nisem odgovoril, prijel me je za ramo in mi posvetil v obraz. Pa takoj skočil je nazaj in vzkliknil: „Moj Bog, saj je mrtev!“

Pri teh besedah izpustil je svetilko in me sunil, da sem padel na tla in obležal kakor mrtvec.

Dne 5. maja je deželni zbor uvrstil cesto, ki se začenja pri mostu blizu Kasarž ter drži do Pudoba, kjer se stika z deželno cesto Lož-Planina, mej okrajne ceste. Prošnja živinozdravnikov za ustanovo deželnih živinozdravniških služeb se je izročila deželnemu odboru, ravnotako tudi prošnja za razdelitev radovljiškega cestnega skladovnega okraja. Odklonila se je prošnja občine Velika Dolina za odpravo legalizacije listin v vrednosti do 100 gld. Proti odpravi legalizacije glasovali so slovenski in nemški liberalci, četudi bi bila velika olajšava za kmeta, ko bi jim ne bilo treba hoditi k notarju, če hoče komu dati kako pototnico. Pri tej priložnosti se je jeden slovenskih liberalcev celo norčeval iz slovenskih kmetov, ki hodijo na božjo pot. Prošnja podobčine Vrhpolje za uvrstitev vrhpoljske ceste mej okrajne ceste se je izročila deželnemu odboru. Za zgradbo zidanega mostu čez Reko pri Ostrožnem Brdu se je dovolilo 2000 gld. — Sklenilo se je zgraditi novo bolnico in hiralnico. Streški teh naprav bodo ogromni in so proračunjeni na 575.000 gld. Kranjska hranilnica je obljubila dati 60.000 gld., ljubljansko mesto 36.000 gl. Stara bolnica in bolnica za nalezljive bolezni bi se prodali za 127.000 gl. Tako je torej zagotovljenih 243.000 gl. Manjka še 330.000 gl., ki se pokrijejo iz deželnega zaklada. Ta znesek je zares ogromen in umesten je bil nasvet poslanca Kluna, naj bi se vse tako veliko ne zidalo. Večina se pa na to ni ozirala. — Dne 9. maja je pa deželni zbor sklenil, da bo podpirala dežela zgradbo železnice iz Kranja do sv. Ane pod Ljubeljem s tem, da vzame za 50.000 glavnih delnic. Patrijotičnemu društvu Rudečega križa se je dovolilo 600 gld. podpore. Prošnji krajnega šolskega sveta v Hrenovicah za podporo k ograji šolskega vrta, in županstva v Prevojah za podporo pogorelcem sta

Kaj se je sedaj z menoj godilo, tega ne vem, ker sem zgubil zavest. Ko sem se zopet zavedel, ležal sem v mrtvaško obleko napravljen na postelji v moji sobi. Poleg mene so gorele sveče, četudi je bil dan. Moja žena klečala mi je pri nogah in jokala in zdihovala. Svoje duševne boleti mi ni mogoče popisati, jel sem že obupavati, da bi se rešil iz tega stanja.

Kmalu na to stopili so štirje možje v sobo. Bili so bankir Gilberti, moj zdravnik dr. Bril, blagajničar Volmar, in policijski komisar. Bankir vprašal je zdravnika, ali ni morebiti moja smrt le navidezna?

Zdravnik se je nasmejal in rekel: „Rajnerja je zadela kap, moral se je kake stvari ustrašiti.“

„Torej je Bog moža ravno ko je svoje hudodelstvo izvrševal, s smrtjo kaznoval“, rekel je bankir slovesno, „vse, kar se tukaj godi, je pisarniška tajnost; za to vas prosim, da o tem molčite. Banki izneveril je namreč nekdo velikansko svoto, koliko, tega še sam natanko ne vem. Gospod Volmar bode tako prijazen, da vso stvar še enkrat natančno razloži.“

Jaz sem takoj jel sumiti, da bode Volmar moja navidezna smrt v to porabil, da vso svojo krivdo name zvali. Začel je pripovedovati:

„Ko sem šel iz gledališča domov, zapazil sem v banki luč. Jaz sem hotel videti, kaj je in sem splezal

se izročili deželnemu odboru. Slovenskemu planinskemu društvu se je dovolilo 300 gold. Načrt novega lovskega zakona izročil se je deželnemu odboru, da ga primerno premeni, ker se premalo ozira na potrebe kmetijstva. — V seji dne 10. maja se je sklenilo, da se zgradi deželni zavod za gluhoneme in slepe otroke. Zgradba tega zavoda bi stala 150.000 gl. Za tak zavod je pa že precejšen zaklad iz volil raznih človekoljubov pripravljen. Učitelje bode pa plačevala dežela. Izrekla se je želja, da bi se vodstvo zavoda izročilo kakemu redu. — Dne 12. t. m. se je sklenil zakon o osuševanju ribniških in kočevskih dolin. Delo bi stalo 120.000 gl. Polovico bode dala država, 30%, udeleženci, 20%, pa dežela. Glede zgradbe ceste Hrib Sodražica se je sklenilo, da se izroči deželnemu odboru, da poišče o tej stvari. — Dne 12. maja se je sklenil važni zakon o plačevanju stroškov za straže ob kužnih boleznih. Dosedaj so tiste stroške plačevale vse občine. Sedaj jih pa bo plačevalo tretjino občine, tretjino okraj in tretjino dežela, kar je gotovo umestno in pravično, ker te straže niso le v interesu jedne same občine. V soboto popoldne se je pa deželni zbor zaključil. — Na *Ogerskem* je vlada pričela boj proti katoliški cerkvi. Cerkvi hočejo vzeti knjige krstne, poročne in mrljske. Zato bodo nastavili posebne uradnike in jih seveda drago plačevali. Posebno pa hočejo še judom dovoliti večje pravice. Takega boja je treba na Ogerskem, da se zaspani katoličani vzdramijo in zavedo svojih dolžnosti in pravic. V gosposki zbornici so z večino 25 glasov izrekli se vemo, da ne potrdijo vladnega ravnanja proti katoliški cerkvi. To je dobro znamenje. — Na *Nemškem* niso hoteli poslanci v državnem zboru dovoliti 60 milijonov

več letnih stroškov za vojake in zato jih je vlada poslala domov ter razpisala nove volitve. Vlada upa, da bo pri novih volitvah dobila večino za svoje vojaške predloge. Najbrže pa se moti v svojem računu. Kajti davki za vojaške potrebe so že sedaj silno veliki. Tako so za primere stroški za vojsko znašali 1880. leta blizu 180 milijonov goldinarjev, leta 1893 pa že dvestodevetdeset milijonov in za vojsko na morju 44 milijonov. Država se je seveda vsled tega zadolžila, in sicer je imela l. 1877 dolga 8 milijonov gl., a leta 1889 že 440 milijonov in l. 1893 blizu tisoč milijonov gl. Pri takem gospodarstvu se mora seveda vse razsuti, to poslanci vedo in zato so se branili še nadalje dovoljevati vedno večje svote. — Na *Angleškem* se stari državnik Gladstone trudi, da bi katoliškim Ircom pridobil več pravic na lastni zemlji. Zalostna je zgodovina Irske dežele. Katoličane ondi protestanti tlačijo že sto in stoletja. Vzeti jim hočejo katoliško vero in pa irsko domačo zemljo. Samo kot tlačane bi jih še trpeli na zelenem otoku. Gladstone hoče jim dati nekako samostojnost, da bodo sami gospodarji na lastnih tleh. A nasprotnikov ima veliko in so zelo nevarni, zato se še ne vé, ali bo mogel izvršiti svoje namene v korist katoliških Ircev. — Na *Italijanskem* so končane slovesnosti kraljeve 35 letnice, za katere se pa ljudstvo ni mnogo menilo; vse je bilo le bolj uradno in prisiljeno. Papeževe slavnosti pa se vrše še vedno in vsaki dan prihajajo novi romarji iz vseh delov sveta. — *Bolgarski knez* pripeljal je domov svojo nevesto. Ljudstvo ju je povsod sprejemalo z velikim veseljem. Kmalu se prične veliko sobranje, v katerem bodo poslanci potrdili spremembo ustave.

skozi priprto okno, brez šuma v pisarno. In kaj zagledam! Pred odprto omaro stal je Rajner. Ko me zagleda, je grozno zavpil in padel na tla. Jaz sem poklical na to mestnega redarja in oba sva nato preiskala pisarno. Na Rajnerjevi mizi bili so mošnjički z zlatom, v njegovih žepih bankovci in v čumnati našla sva na pol sežgane račune.

„In vendar zgodilo se je še več“, potrdil je bankir, „izneverilo se je gotovo 500.000 goldinarjev, da pa to dobimo, moramo preiskati Rajnerjevo stanovanje.“

S temi besedami so vsi štirje odšli. Ne dolgo potem pridejo pa zopet drugi, ki so zmerili mene, da bi vedeli, kolikšno krsto morajo napraviti. Ko so jo prinesli in položili mene, živega človeka, v njo, niso se mogli zdržati zlobne šale.

„Kaj ne, ta ravno spada semkaj v ta tesni prostor?“ rekel je jeden.

„Seveda“, odgovoril je drugi, „ko bi bil živel, bi ne bil dobil dosti večjega za vse življenje.“

Ko so odšli, prišla je moja žena. Položila je venec k mojim nogam in jokala in vzdihovala: „Vsemogočni Bog, dokaži njegovo nedolžnost!“

Drugo jutro so prišli in položili pokrov na mojo krsto. Bali so se namreč, da bi se truplo vsled vročine ne začelo razkrajati. Ker se moje trepalnice niso dale zapreti, gledal

sem, kako so me zakrili. Ko so končali svoje delo, bil sem v resnici vjetnik.

Koliko časa sem tako zaprt ležal, ne vem, zdelo se mi je cela večnost. Ko sem pomislil, kaj se bode z menoj zgodilo, sem se tako prestrašil, da sem mislil, da bom ob pamet. Hotel sem vpiti, a nisem mogel — — — kar začutim, da se mi gibljejo udje. Krč me je pustil. Napel sem vse moči in pokrov je odletel. Bil sem prost.

Komaj sem bil na nogah, bila je moja največja želja dokazati svojo nedolžnost. Kar v svoji mrtvaški obleki hitel sem po stopnicah na cesto in v bankirjevo hišo. Bilo je blizu polnoči. Hitel sem na vrt in iz vrta videl sem v bankirjevi pisarni luč; takoj sem šel tja, odprl naglo vrata in stal pred bankirjem. Ko me ta zagleda, skočil je iz strahu po konci in me nekoliko časa nepremično gledal.

„Rajner“, jel je jecljati naposled, „Rajner.“

„Dá, jaz sem, telesno stojim pred vami in prišel sem spričevati svojo nedolžnost.“

Hitro sem mu na to vso stvar razjasnil. Toda dolgo je trajalo, predno je Gilberti vso stvar razumel.

„Torej vas je le krč držal in ste s svojimi očmi videli, kako je Volmar banko okradel?“ rekel je čudeč se vsemu, kar je bil slišal iz mojih ust.

Kaj je novega po Slovenskem?

S Koroškega, dne 12. maja. (Raznoterosti.)

Dr. posl. dr. O. Steuwendler, znani zagrizeni nasprotnik Slovanov, ki bi nas najraje vse, kar nas je „majke Slave sinov“ potopil v žlici ueslanega kropa, je govoril minuli mesec pred svojimi volilci v Beljaku. Bridko se je pritožil zlasti nad „Deutsche allg. Ztg.“, ki je najnesramnejši list in znan po svoji ostudni pisavi proti katoliški veri in Slovencem. Sedaj je list začel napadati tudi omenjenega poslanca, zato pa ta zahteva, naj volilci listu zamašijo usta. Radi te praske je bilo v zadnjem času po nemških listih veliko pisanja. Radovedni smemo biti, bode li Beljačani hoteli in mogli svojemu „slavnemu“ listu zapreti sapo ali ne? — „Katol. polit. in gosp. društvo za Slovence na Koroškem, ki se jako hvalevredno giblje, je zborovalo dne 30. aprila v Šmihelu nad Pliberkom. K shodu je prišlo

nad 200 slovenskih kmetov. Govorili so čč. gg. J. Šarbino o političnih strankah na Koroškem. Haderlap o šolah, V. Legat o volitvah in F. Kandut o „bauernbunderjih“ in „südmarkarjih“. Sijajno zborovanje je trajalo nad tri in pol ure. Dne 14. maja zboruje isto društvo „pri Cinkovec“ v St. Janžu v Rožni dolini — Dne 7. t. m. je pogorela vas Zahomec pri Ziljski Bistrici. Zgorlo je 40 poslopij in mnogo živine. — Hudo sušo smo imeli meseca aprila tudi na Koroškem. Danes je začelo izdatneje deževati. — Romanje na sv. Višarje se je letos kakor navadno pričelo na praznik Kristusovega vnebohoda. Naj bi se pobožni Slovenci kakor druga leta tudi letos pridno shajali na tej nam priljubljeni božji poti nebeško Kraljico prosit raznih milostij.

Cerkev in šola.

Podoba iz življenja.

(Dalje.)

23. Pismo do matere.

Ob novem letu je bilo, ko stopi pismonoša, odpravivši svoje stvari, v pisarno gospoda poštnega ravnatelja. Najde ga zatopljenega v delo; o takih praznikih dajo ljudje največ posla. Gospod ravnatelj ni bil ravno najboljše volje, poznalo se mu je na obrazu. Prav boječe se mu zato približa pismonoša.

„Da, jaz sem bil nema priča; še le, ko je mislil, da sem mrtev, prišlo mu je na misel, vao krivdo na me zvaliti.“

„In ko bi bilo vse to res, kako morete vi njegovo krivdo dokazati?“

„Jaz vem“, odgovoril sem mu, „da Volmar nima še vsega v varnosti, danes bode gotovo vse skušal spraviti. Če se mu danes ne posreči, se mu ne bode nikoli. Gotovo je sedaj pri svojem delu, pojdite z menoj, gospod Gilberti, še danes bodo njegove hudobije odkrite.“

Če tudi se je obotavljal s početka, šel je vendar z menoj proti banki. Gilberti odprl je brez šuma skrivna vrata v banko in stopila sva noter. Kmalu bila sva v pisarni. Jaz sem šel spredaj in on za menoj po pratih. Kmalu sva zagledala svetlobin blišč v blagajnici. Jaz stopim hitro v svoji mrtvaški obleki k stekleni steni in potrkam na njo. Volmar, ki je zopet jemal bankovce iz omare, se je ozrl, zagledal mene, kako sem ga srpo gledal in je grozno zavpil. Ko sva z bankirjem stopila v sobico, ležal je Volmar na tleh, od strahu je omedlel, v roki pa je držal kup bankovcev. Bankir mi je potem dal plačilo za mojo poštenost, Volmar bil je pa sodnji izročen ter kaznovan po zasluženji.“

„Navadno pismo imam, gospod ravnatelj“, ogovori svojega načelnika, „pa ne vem, kam bi ga oddal. Zato bi vprašal —“

„Kaj?“ poseže gospod ravnatelj v besedo, „ali ni nič povedano stanovanje, ulica?“

„To bi še ne bilo najhuje, spoznal bi že iz imena, toča —“

Ravnatelj Kovačič odloži svoje pero ter radoveden pogleda pismonošo Jamnika, ki je imel v roki majhno pisemce.

„Kaj pa je vendar s pismom?“

„Naslovljeno je v kraj, ki ne vem, kje je.“

„Kam pa?“

„V — nebesa!“

„Midva seveda za to mesto ne veva, gospod župnik bi vam pa že pokazali pravo pot.“

„Težko, gospod ravnatelj.“

„Kaj, ali ne verujete, da so nebesa?“

„Pač, pa večidel le v praznike. Ob delavnikih je treba preveč za pisma skrbeti.“

„Pokažite mi pismo!“

Pismonoša stopi k mizi in poda pismo svojemu gospodu.

Ravnatelj Kovačič si poravnal naočnike in opazuje naslov. Bil je kratek, le dve vrstici, pa tako čudovit, da se je nasmešnil celo sicer resni gospod.

„Čuden naslov!“ vaktikne; od vseh strani ozleduje pismo.

„Res, gospod ravnatelj.“

„Pa kako lepo, nežno pisemce! Zavitka ni; kar zloženo je pa v sredi zapečatenost.“

„Pisala je menda ženska roka.“

„Prav res: majhne črke, lahke poteze, neravne črte. Treslo se je onemu pero, ki je to pisal.“

„Nepokvarjeno bitje je še moralo biti.“

„Še mlado in neizkušeno.“

„Morebiti še otrok?“

„Skoro gotovo. Naslov kaže, da je otrok pisal: Moji ljubi mamici v nebesih.“

„Kratek naslov, a pretresljiv. Kaj ne, gospod ravnatelj?“

„Ali imate kaj otrok, Jamnik?“

„Te dni pričakujemo peti dar z nebes“, odgovori pismonoša, in veselo mu zasije na obrazu.

Nadželnikov obraz pa se je zmrčil, in skoro zavidno je pogledoval veselega pismonoša. Reče, ki si prisluzi komaj 50 goldinarjev na leto, dala so nebesa že peti dar, on pa, ki ima večkrat po petdeset goldinarjev na mesec, nima lastnega otroka! Nikdar ga to ni tako bolelo, kakor v tem trenutku.

„Ali še kaj ukazujete, gospod ravnatelj?“ vpraša pismonoša čez nekaj časa.

„Ne, ničesar več ne potrebujem“, mrmra še v svoje tožne misli zatopljen. V tem pa se zave, pokliče odhajajočega nazaj ter pravi: „Počakajte, odpreva pismo; iz službenega ozira. Kaj je v pismu, tudi vas zadeva, ki ste je našli, jaz le preiskujem.“

„Predobri ste, gospod ravnatelj“, odvrne pismonoša in boječe stopi k pisalni mizi.

„Vi imate pet otrok.“

„Peti šele pride.“

„Vse jedno je; vsekakor veste iz lastne izkušnje, kakšna čustva prevečajo očetovsko srce“, naglo odgovori ganjeni gospod Kovačič. „O, da bi bil Bog tudi meni dal to srečo! Pa saj ve On najbolje, zakaj ne.“

Previdno prelomi med tem pečat ter bere pismo, iz početka s krepkim glasom, potem pa s tresočim; ganilo ga je pisanje:

„Dobra, sladka, draga mamica!

Odkar si odšla Ti v nebesa, je Tvoja majhna hčerka zelo zapuščena. Tako bi rada k Tebi prišla. Teta Marija je sicer zelo dobra z menoj, tako pa vendar ni prijazna in ljubezniva, kakor si bila Ti. Saj se pa tudi njej godi slabo. Njen mož, moj strije, je umrl pretekli teden. Saj si ga gotovo že srečala. Morali smo se tudi preseliti z Velikega trga, sedaj pa zelo siromašno živimo v grdi, umazani stranski ulici. Iz starega stanovanja smo lahko vzeli seboj muciko. Pokaži vendar, mamica moje pismo ljubemu Bogu in prosi ga prav lepo, da me vzame k sebi. Kako rada bi bila pri Tebi! Kaj ne, tam je lepo, gori v nebesih? Ako bi ne bilo, bila bi že zdavnej prišla nazaj. Desna roka me zelo boli. Pred kratkim sem morala prinesiti veliko košaro drv iz prodajalnice. Ko si bila še ti na zemlji, mi ni bilo treba nikdar kaj takega storiti. Usliši moje gorke prošnje in vzemi me kmalu k sebi.

Pozdravlja in poljubljuje Te tisočkrat Tvoja srčno Te ljubeča hčerka
Anica.

Ako mi odgovoriš, odgovori mi pod naslovom: Ozke ulice št. 12. Povej pa angeljčku, ki prinese pismo, naj pazi na številko nad vrati, zakaj mi stanujemo na dvorišču. Poljublujem Te še stokrat.“

Pismonoša je glasno ihtel, ko je bral gospod ravnatelj to pismo. A tudi temu so stopile solze v oči, tak je bil ganjen.

„Ne jokajte vendar, Jamnik! Bodite moji!“

„Pa tudi Vi, gospod ravnatelj!“

„Jaz nisem ihtel, to je velik razlog. Pa, naj vam ne zamerim. — Sedaj pa morava spoznati tudi deklico, ki je pisala pisemce. Pojdite precej v Ozke ulice in povedite mi Anico. Recite ji, da je prišlo na pošto našo neko pismo, pa katero mora pa sama priti.“

Odšel je pismonoša Jamnik.

Ko je bil gospod Kovačič sam, sedel je, da bi naprej opravljal svoj posel. Sedaj je tako zamudil cele pol ure. Vzame pero v roko, pomoči je in prične pisati. A kar se gre! Tako čudno mu je v arcu, doslej ni čutil nikdar kaj takega.

Imel je lepo, mlado ženo, katero je srčno ljubil, a tudi ona mu je ljubezen iskreno vračala. Imel je dobro službo, tudi že precejšno imetje; le nečesa ni imel, da bi bila sreča popolna: pogrešal je lastnega otroka. Bog pa mu je sedaj v svoji previdnosti tudi to dal — vsaj zdelo se mu je tako. Cemu bi bil sicer tako naklonil, da pride pismo prav njemu v roko. Kako bode ljubil to dete!

Velika steklena vrata pisarnična se čez nekaj časa odpro, in majhno, v veliko sivo ogrinjalo zavito dekletce boječe vstopi. Za njo se prikaže tudi Jamnik.

„Gospod ravnatelj, tu je dekletce“, veselo pravi pismonoša.

Gospod Kovačič je bil stopljen še v misli, kako bode ljubil nepričakovani dar božji, ko ga že zazre pred seboj. Takoj vstane, objame dekletce ter je posadi pred sebe na mizo.

Ubožno, a čedno oblečeni otrok gleda osupnjen gospoda. Bledi toda lepi obrazek je kazal celo nekaj strahu. Saj je pa tudi bilo dekletce še le kakih osem let staro. Poštni ravnatelj se ni mogel nagledati deteta.

Pismonoša prvi pregovori: „Gospod ravnatelj, deklica je prišla po odgovor. Zelo je radovedna, kaj ji je odgovorila mamica iz nebes. Medpotoma me je čeli čas mučila z vprašanji, pa ji nisem mogel odgovarjati, ker je pismo na gospoda ravnatelja.“

„Ali je res, dobri gospod, da Vam je pisala moja mamica?“ vpraša dete s slabim, a lepo zvenetim glasom.

„Kako pa, držitica“, odvrne ravnatelj s tresočim glasom.

„In kaj piše mamica? O, povejte vendar hitro! Ali me ne vzame k sebi? Tako hrepenim po tem!“

„Ne, sladko dete, mamica te ne vzame k sebi; piše, da je v nebesih tako vse napolnjeno z angeljčki, da ni prav nobenega praznega prostora več“, odgovarja ubo poštni ravnatelj.

Deklica nekaj časa ničesar ne reče; saj tako ni vtegnila, zakaj preveč so ji tekale solze. Nato pa vzdihne:

„O Bog, kako sem vendar nesrečno dete!“

„O ne, ti bodeš srečna! Tvoja mamica piše, da ostaneš tako dolgo pri — meni, dokler se ne izprazni kak prostorček v nebesih. Ali hočeš pri meni ostati, srček moj?“

„Ako mamica tako piše, bodem že, dragi gospod!“

„Da, ona je pisala, in Bog je zapečatil.“

In poštni ravnatelj Kovačič je vzel Anico v veliko radost svoje žene k sebi. Dekletce je bilo pa tudi res angelček, ter mu posladilo marsikateri trenutek.

24. Dobra beseda.

V zapuščeno sobo samotne hiše sta ravno vstopila dva mladeniča. Vejica nad vratmi jima je najbrže pokazala pot, zakaj precej, ko ugledata prijazno postarno ženo, naročita žganja in kruha. Saj jima tega nihče ne bode štel v zlo, pozna se mladeničema, da ju le hud mraz priganja k temu. Čudno, da je sploh kdo ob takem času še na potu, celo še tu med samimi snežniki. A dom je le dom! In na domu je celo draga mati! K njej vleče tudi mladeniča, ki sta bila od zadnje zime pri delu na tujem — prav do sedaj, zakaj nista se hotela vrniti domov, dokler je mogoče kaj prislužiti.

Zenica prinese med tem pijače in kruha. Dobro je teknilo potnikoma.

Jeden izvleče mošnjiček iz žepa in vpraša ženo: „Koliko pa dava, ker ste nama postregli?“

„Osem krajcarjev vsaki“, odgovori prijazno, „kruha pa ne računam.“

„Ali imaš toliko?“ vpraša starejši potnik svojega tovariša po tihoma. „Ravno bode!“ odvrne vprašani.

„Pa naročim še nekaj sira, da ga deliva, ker imam še nekaj denarja.“

Zenica prinese sira. Slišala in umela pa je tudi šepetanje.

„Ali nimata več denarja v mošnjičku?“ vpraša.

„Ni bora več!“ odgovarja prejšnji. „Pa kaj za to? Zvečer sem že doma, in mati me bode že preskrbela z vsem; tudi denar dobim, katerega sem pošiljal domov, mati ga zna bolje hraniti!“

„Torej ste Doljan?“ vpraša ženica.

„Kaj pa, kakor tudi tovariš, le da ima še precej več poti do doma.“

„Z Bogom torej!“ pozdravlja starka. „Ko bi ne bilo še-le deset dopoldne, in ne bi imela tako daleč domov, pridržala bi vaju pri sebi. Mraz je neznosen. Nata, tu imata vsak svojih osem krajcarjev nazaj, po poti utegnejo še prav priti.“

„Ze pridem domov, čeprav je tak mraz. Močij mojih ne zmaga,“ ponaša se drugi. „Na večer prenočim v Jaznem, drugo jutro pa naprej do doma.“

„Zahvaljujete vas posebno, ker ste naju preprijazno sprejeli ter imeli res lepo besedo za naju,“ poslavljata se oba.

„Tega sem se naučila od škofa,“ odvrne starka.

„Od škofa? Je-li tudi ta sem zašel!“ čudita se mladeniča.

„To ravno ne. A iz zadnjega pastirskega lista, katerega so brali gospod župnik z lece, zapomnila sem si dobro stavek: Dobra beseda je večkrat siromaku več, kot pest zlata.“

Zasmejala sta se potnika pri teh besedah. „Tetka, to bi bila pa slaba miloščina!“ pravi jeden, tovariš njegov pa pristavi, da bi mu bilo ravno danes ljubše le malo zlata, kaj še le cela pest, ko mnogo dobrih besedij.

„Ne šalita se s škofom!“ resno svari dobra žena. „On s tem ni mislil, naj se revežem daje mesto miloščine dobro besedo, marveč poleg miloščine še kaka dobra beseda, naj se ne ravna s siromakom kakor z živalijo.“

„Tu imate pa prav, mati,“ pravita oba, „le škoda, da je malo takih. Sedaj pa z Bogom!“

Odšla sta.

Hodila sta več ur skupaj. Onih osem krajcarjev sta že davno potrošila. Pozno popoldne je že bilo, ko sta se morala tovariša ločiti. Jeden je bil že skoro doma. Korenjaško jo je ubiral tudi drugi, da bi tem preje prišel do svojega cilja. A, kar ni šlo! Mraz je vedno huje pritiskal, udje so mu premrli. Da bi bilo dobiti kaj juhe, ali kaj drugega gorkega! Siromak je v časih tekel, včasih na istem mestu postal, da bi se ogrel. Toda nič ni pomagalo. „Poskusiti bode treba, ali bi se dobilo kaj vbo-gajme. Hudo je sicer prositi, a za potnika, celo potnega delaven to ni sramota.“

Lepo poslopje se mu posveti v daljavi. Bilo je posestvo gosp. Sremnika, zopernega moža, in gospe Sremnikove, še nepriljubljeneje ženske. Kaj sta umela ta dva o potrebi, saj sta imela vsega dovolj. Otrok nista imela, saj pa tudi nista marala zanje. Gorjé otroku, ki bi bil utrgal skozi ograjo le eno cvetko; pomnil je vedno, kdaj je to bilo.

Tudi to popoldne sta starca sedela v gorki sobi. Kdo se bode sedaj v takem mrazu kam gnil. Pri nogah stare gospe ležala sta star, debel pes in dobro rejena mačka, iz pečice pa je šumelo in dišalo — ne slabo znamenje. Okna so bila dobro zaprta, da ne pride do dvojine kaka sapica. Zložno sta sedela pri časniku ter ga skupaj prebirala; z moštom gasila sta si žejo, vsaj vré sta imela pred seboj. Zunaj pa je pihalo in žvižgalo, tudi megla je jela polegati ter zakrivati razgled.

„Kako je prijetno, he, he!“ golčal je stari gospod Sremnik, menda sam ni vedel, zakaj.

V sobo stopi dekla, mlado dekle, in naznanja: „Ubog potujoč rokodelec je zunaj.“

„Saj vendar veš, Anka, da damo vsakemu beraču, ki to zasluži, po krajcarju. Čemu se sedaj oglašáš?“ vprašuje gospa ter nevoljno pogleduje proti vratom.

„Grozno je mrazú premrl in mora v tem mrazu še naprej. Prosil me je, ali mu ne bi mogli dati kaj gorkega, da bi se mogel vsaj nekoliko pogreti“, prosič govori dekle. „Mislija sem —“

„Anka, ti nimaš nič misliti“, dobi v odgovor.

Gospod sam pa pravi ženi: „Pojdi sama ven in odpravi ga. Kdo ve, kaj ta nevarni človek namerava, ko pravi, da je lačen in da ga zebe. Naj imam vendar mir. Ako pa je tujec pod mojo streho, nimam počitka. Kdo ve, kaj je. Pojdi, pojdi, odženi ga, saj so vrata odprta. Hu, kako mi je že v noge mraz!“

Gospa vstane in gre počasi skozi vrata pred kuhinjo, kjer je čakal nam znani potnik.

„Kaj delate v kuhinji?“ ostro in sumljivo vpraša.

„Naj se vendar nekoliko pogrejem, saj ne bode vam nič škoda“, prosi ubohec.

Nekoliko jo je moralo prijeti, zakaj segla je v žep in mu dala celo petico, rekoč: „Tu imate, s tem ste lahko zadovoljni, sedaj pa le precej pojdite, beračev mi nimam nikdar pod streho.“

„Lepo vas prosim, draga gospa, za božjo voljo“, prosi mladenič, „le četrt ure naj se grejem tu v kuhinji. Ako mi pa ne zaupate, naj v sobi —“

„Vedno lepše“, pravi gospa in trda je bila kot prej. „Priprosite k tej petici še kaj, in potem lahko prenočite, kjer hočete, nas pa pustite v miru! Sicer pa, kaj se neki menim z vami! Pojdite! Ne nadlegujte me!“

Potujoči rokodellec pa položil še ono petico na mizo ter pravi: „Obdržite tudi to, da se mi ne bode treba zahvaljevati.“ In odšel je.

Gospod in gospa Sremnik pa sta se celi večer jezila, kako slobni, nevarni, da, roparski so potujoči rokodelci dandanes.

Ubolec pa je šel vedno dalje. „Nikdar več ne beračim, gospa je bila prehuda, ni imela dobre besede za siromaka. V božjem imenu pojdem le naprej proti domu.“ In potoval je dalje. Srečno je prišel z velikim trudom do one gostilne, kjer je hotel prenočevati. Postal je. Še je gorela luč v gostilnični sobi. Le potrkati je treba. — „Ne, beračim ne več danes, gospa pri vsem svojem bogastvu ni imela dobre besede za siromaka.“

In šel je dalje. V zatišju je bil pač bolj, burja ni brila, toda mraz je bil še hujši. In kje so moči, na katere se je toliko zanašal? Molil je po poti, spomnil se vseh grehov, katere je storil po svoji zadnji spovedi, skesano prosil Boga odpuščanja ter obljubil, da prvi dan opravi spoved, ko bode doma, ako se le to noč reši. Spoznal je, da se bori za življenje in smrt. Pogosto se je sgrudil na tla, a vedno vstal. Hvala Bogu! Še malo pot vkreber, in videl bode v mesečini svoj dom . . . A ne gre več. „Še nekoliko se odpotijem. V desetih minutah bom spet urjen, potem pa naravnost k materi!“ In truden se je vsedel ob pot . . .

Drugo jutro pride neki lovec po poti. Videl je nekaj v snegu ležati. Bil je domov potujoči rokodellec — zmuren. Zaspal je bil in ne se več prebudil — dvesto korakov od rodne vasi . . .

Zvedela je ta dogodek tudi Sremnica. Kaj je dejala, ne vem, ker tujca ni pustila nobenega k sebi. — Leto je preteklo. Bila je zopet zima. Sremnica, sedaj vdova, hodila je neprenehoma dan za dnem po noči in po dnevu okrog po hiši ter iskala potujočega rokodelca. Bila je znorela.

25. Velikonočna spoved — na tujem.

Znano je morebiti bralcem, da je avstrijski nadvojvoda Franc Ferdinand, o katerem se je govorilo, da bo naslednik cesarja Franca Jožefa kot avstrijski cesar, šel na popotovanje po širnem svetu. Koncem meseca februarja priveslali so na ladji „Cesarica Elizabeta“ v

luko Trinkomalee na otoku Cejlonu. Od tukaj je pihal naš rojak vojaški duhovnik g. Ivan Kuralet, ki se vozi z nadvojvodo, da obhaja na ladji službo božjo, lepo pismo, v katerem popisuje, kako so ga tam sprejeli ondodni katoličani in kako so vojski tam opravili svojo velikonočno pobožnost. Med drugim piše tako-le:

Bila je nedelja. Nekaj čolnov, v katerih je bilo polno črnorujavih in na pol golih divjakov, je veslalo okoli naše ladje. Na krov ladje pa nihče ni smel toliko časa, dokler nismo službe božje končali. Domačini so kmalo zapazili, da se godi na veličastni ladji nekaj posebnega, in ker je bilo med njimi prav veliko katoličanov, so se po mestu prav hitro raznesla novica, da imajo tudi na avstrijski ladji „p a d r a“ — duhovnika. Sedaj pa so hoteli vsi kar ob enem na ladjo, da bi videli kapelico. Nismo jim mogli ustreči, ker na ladji nimamo stalne kapelice, temveč moramo za vsako sv. mašo altar sproti narediti. Okoli poldne se mi je naznanilo, da je neki duhovnik prišel na krov, ki bi rad z menoj govoril. Z veseljem sem hitel neznanemu tovarišu naproti. Bil je mlad Francez, le 28 let star. Jako ljubeznivo, kakor dva stara znanca sta se pogovarjala, in ko sem ga slednjič prašal, zakaj je pustil svojo domovino in se podal med te polu divje ljudi, mi je kratko odgovoril: „Prav zadovoljen sem tukaj.“ In tako odkrito se mi je nasmejal, da sem mu prav rad vrjel.

Kar naenkrat potrkala nekdo na vrata moje kabine. Hitro odprem. Čuden pogled, skoraj sem se prestrašil. Ves prostor pred kabino je bil napolnjen z rujavimi domačini. Močje, žene in otroci so imeli jednako obleko črnkasto kožo, katero so od Stvarnika sprejeli. Močje in otroci so imeli opasana ledja, žene pa so bile od glave do nog zavite v platno. Bile so večinoma korenjaške postave in prikupljivega obličja, zlasti otroci so prav lepi. Vsi imajo velike črne in svitle oči in anežnobeke zobe.

Ko so me zagledali, zaklicali so mi svoj pozdrav „salem“ in vsi so se globoko priklonili. Nisem vedel, kaj pomenja njihov prihod, mornar pa, kateri jih je pred mojo kabino pripeljal, je rekel, da bi me radi videli in z menoj govorili. Prvo je bilo lahko, drugo se mi je zdelo nemogoče, ker so vsi vprek govorili, jaz pa nobene besede razumel nisem. — Njegov duhovnik moral je tedaj biti tolmáč. Vsi so bili katoličani in prav zelo so se začudili, ker so svojega ljubega „p a d r a“ dobili že v moji družbi.

Prosili so me, naj grem v mesto, da me bodo še njihovi znanci videli in da si ogledam njihovo cerkev. Obljubim jim, da pridem ob 4. uri popoldne in da se bočem vdeležiti njihove popoldanske službe božje.

Točno ob določeni uri pride misijonar s 30 možmi, ki so me želeli spremljevati. Na bregu je pričakovalo kakih dvesto domačinov, ki so me vsi pozdravljali po svoji šegi. Pripravljen je bil tam za-me in tovariša voziček, a brez konja. Ko sva se vsedla s francoskim duhovnikom v voz, zgrabijo otroci za voz ter ga urno peljejo naprej proti cerkvi. Drugi, ki niso mogli do voza, so skakali ob straneh, smejali se, vpili ter posebno zvedavo mene pogledovali s svojimi prikupnimi očmi, kakor bi hoteli reči: „Priatelj našega duhovna je tudi naš prijatelj.“ Tako smo se vozili nekaj časa. Kmalu pridemo do cerkve.

kjer je bilo že zhrano vse polno domačinov. Cerkev je precej velika, zračna in svetla. Tu sem na povabilo duhovnega tovariša dal zbranim vernim sv. blagoslov. Potem sem si ogledal priprosto stanovanje misijonarjev in pa šole, v kateri dve francoski redovnici že nad 30 let podučujete otroke.

Približal se je kmalu večer in treba je bilo odriniti. Kakor poprej, tako so sedaj otroci bili pripravljeni, da bi peljali voz, pa jaz sem se raje peš vrnil do brega. — Ginjen sem bil, ko sem zvečer premišljeval dogodke minulega dne, ko sem se spominjal, kako vestno izpolnjujejo tukajšnji katoličani svoje dolžnosti in zato sem vojaškemu poveljniku ladje razodel željo, naj bi naši vojaki, kar jih je na ladji, tukaj opravili velikonočno spoved in sv. obhajilo. Tako se je tudi zgodilo. V katoliški cerkvi ondi

imeli smo službo božjo, pri kateri so naši vojaki prejeli sv. obhajilo. Domačinov seveda je bilo vse polno v cerkvi, ki so ves čas pazljivo poslušali, ko sem vojakom pridigal v hrvatski, nemški in laški besedi, dasi seveda miso ničesar razumeli.

Predno smo odšli iz Trinkomalee sem se zadnjič z oficirji poslovil pri misijonarju. Prijazno nas je sprejel ter se nam zahvalil, da smo izbrali ravno njegovo cerkev za lepo velikonočno pobožnost ter s tem domačine potrdili v veri. Vrnil se je misijonar z nami do brega. Zvezde so že migljale na nebu, ko smo odrinili od brega in solznih oči poslovil sem se od svojega novega prijatelja in duhovnega tovariša, in težko mi je bilo pri srečanju, ko sem mu odhajajoč z ladjo od brega klical v slovo: Bog daj, da se vidimo zopet — v nebesih!

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Jako priljubljena je *kumare*. Ta rastlina zahteva gorko, rahlo in zelo pognojeno zemljo. Prav ljuba ji je primerna gorkota, precejšnja vlažnost in posebno konjski gnoj. Seme se sme sejati le v ogreto zemljo, presegoda setev rada pogine. Seme počasi kali, zato ga nekateri vrtnarji poprej namakajo. Izkoplje se jarek 30 cm globok, ki se s konjskim gnojem na pol napolni in na to se potrese rahla zemlja, v katero se poseje seme prav plitvo. Mladim rastlinam moramo pridno prilivati. Odrasle kumare je treba pridno osipati. Za seme se izbirajo vedno najlepše in popolnoma dozorele kumare. Ko se že omehčajo, se prerežejo in izpere iz njih seme, katero se mora dobro posušiti in skrbno na suhem hraniti. Večletno seme je boljše od mladega, zato rabijo vrtnarji seme, katero je vsaj tri leta staro.

Povsod je skoraj videti, da so pri mladih drevescih *previšokoli* zasajeni. Radi kola, ki sega v veje, se ne more krona pravilno razrasti, veje se drgnejo ob kol in se tako močno poškodujejo. Naj bi si zapomnili naši kmetje, da je kol pri drevescu jedino radi debla, ne pa radi krone. Zatorej naj kol sega samo do najnižjih vej.

Velikokrat se jezijo naše gospodinjice, ako vidijo, da jim je *solata obdajala* t. j. da je začela steblo delati. Da bi se to zaprečilo, priporočajo korenino pod peresi do polovice zarezati. Neki vrtnar pa pravi, najzdravnejši pripomoček je, vso rastlino z zemljo vred z lopato nekoliko privzdigniti. S tem se nekatere koreninice potrgajo in solata ostane pri tleh. To je pa treba storiti seveda že predno začne solata steblo poganjati.

Razne novice.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Č. gosp. Frančišek Gregori, kaplan v Šmarju pod Ljubljano, gre za provizorja v Zatičino; v Šmarjo pride č. gosp. Janez Zakrajšek, kapelan v Metliki.

(Iz Zabuče.) Romanje k materi božji na sv. Višarjih se prične tudi letos, kakor navadno, s praznikom Vnebohoda Gospodovega. Na predvečer odidejo duhovniki na goro in darujejo ta dan Bogu na višavah prve sv. maše. Duhovno službo na sv. Višarjih bodo to leto opravljali trije stalno nameščeni gospodje; a to število je treba velikokrat pomočiti na 5, 6 in več, da se more po moči vsreči pobožnim romarjem, ki pehajo ta sloveči božji pot od leta do leta v preobilnem številu. Že je gora Višarska, in letos nenavadno zgodaj, odložila svoje belo snežno ogrinjalo in že prvi romarji bodo lahko prišli po kopnem k Materi božji. Torej na veselo svidenje, dragi mi Slovenci!

(Iz Ribnega pri Bledu) se nam poroča o lepi cerkveni slovesnosti, katera se je vršila 7. maja v nedeljo, ko je prišel

iz Gorjan v Ribno novi duhovni pastir g. Joa. Pristov ter imel ta dan prvo slovesno duhovno opravilo. Dne 1. majuika so novemu g. duhovniku priredili ob njegovem prihodu Ribnjani lep vaspriem. V imenu sosedske pozdravil je novega gospoda cerkveni ključar Martin Ferjan, po domače „Krčmar“. Lep vaspriem se je končal v cerkvi z blagoslovom.

(Dr. Anton Mahnič — papežev častni komornik.) Iz Gorice nam je nedavno došla vesela vest, da je papež Leon XIII. imenoval velezaslužnega profesorja in vrednika „R. Katolika“ veleč. gosp. dr. Antona Mahniča za svojega častnaga komornika. Javljajoč to zasluženost in čestitno odlikovanje iskreno čestitamo novemu prečastnemu gospodu „monsignoru“, želeč mu veliko uspehov pri njegovem trudapolnem delovanju.

(Umrl) je dne 6. t. m. v Skofji Loki kapucinski vratar br. Vincencij Rus. — Blagemu rajnemu dodeli mili Bog večni mir!

(Is Planine) se nam poroča 6. t. m.: Zadnje dni meseca aprila se je pri tupanstvu v Planini delila delovna podpora mej kmetovalcev, katerim stalni voda in črni utis la veliko škodo na polje. Za obdobje planinsko je bila odločena svota 1000 gl., za katero je veleislavno c. kr. okrajno glavarstvo s posredovanjem slavne kmetijske družbe preskrbelo seme, namreč ječmena in krompirja. Razdeilo se je pri nas tri vagoni krompirja in okoli 300 mernikov ječmena. Največ se je dalo jednemu po drinast mernikov krompirja in 3 mernike ječmena, najmanj po 3 mernika krompirja in $\frac{1}{2}$ mernika ječmena. Oziralo se je pri delitvi na velikost posestva in družine, na ubodve, dolgovne in druge razmere pri posameznih bližih. Obdarovane so bile vse vasi planinske fare, pa vse Irsno Selo, vsake fare, ker so te najhujše občutile lanske slabo leto. Vsihbi so nastančnosti in previdnosti pri delitvi seveda ne manjka zadovoljnosti, ki govorijo, da so premalo dobili. Seme, ki ga je slavna kmetijska družba naročila s Črčega, je prav izvrstno in ljudje so zelo veseli, da se prišli na ta način tudi do boljše vrste krompirja in ječmena. Zlasti pri je bolj tako čisto okusa in tako naglo stuhano, da ga ljudje ne morejo prebrati. Slišal sem besede: „Bistvene roke, ki so ga pridelovale! Da bi ga še mnogo let in v obilnosti! Srčna hvala vsem gospodom, ki so nam k temu pripomogli!“ — Svetli knez Windisch-Grätz je tukaj. Ustavil se je pri nas na povratku s rimsko bošče poti in hodi na lov divjih petelinov. Ustreljenih je doslej osem, nekateri prav blizu, komaj pol ure od Planine, nad „Tonetom“ v Lipljah. Opača se, da se pronesi krilati kralj naš h grobov dedale bolj pomče v nižje grode. Lep velik petelin je bil danes ustreljen, svetli knez ga je poslal v dar preveličnemu gosp. knezoškemu v Ljubljano. — Moj ljudecrom te dni ni druge besede, nego Amerika. Vse, kar more 150 gl. skupaj spraviti, se odpravlja na pot. Konec aprila je šlo s Logatca, Raketa in Unca blizu 80 ljudi, v turek odrinejo na Planino. Čaj njih potovanja je mesto Johnson v sedmih dnevih dristalo. Naj res tudi najdejo srečo, s kateri sanjajo.

(Iseljvanje.) Iz Borovnice, 13. maja. Med našim ljudstvom se je zelo vzela želja po Ameriki. Vse, boljši starci ali mladi, brezpri po novi občutljivi deteli. Seveda nekateri tako mislijo. In neke vasi z imenom „Dole“ so je vse v Ameriko. Le nekaj starikov je doma ostalo, ki pa niso sposobni za delo. Kdo pa boče doma delal? Pač talosimo, da nekateri tako brezmišelnost zapuščajo svoje domovine, nevedoč kaj jih čaka onkraj velike lege, bodi si v čudnem ali tolesnem smrti. Pač pa se radi bi. dobivati poplačilo svojim faranom talosni polnati, ki jih tamkaj čaka. Torej ne daimo se predegniti in ne hodimo v Ameriko brez premisleka. Ostanimo v svoj ljube domovini, v kraju svojih ljubljanih domovih. Delajmo pridno, živimo varčno, spoštujmo zapovedi in postoi in tudi domala semija imela preostara in kralja na nas.

(Is kmetijske delnice.) Žalostno je videti naš kraljki svet, ki je še ves rajar od prevelike smrti, katero imamo letečno spomlad. Komaj bi bilo, da bi bil doh vsaki človek dan, s talihog ni ga bilo še polntrugi mesec. In ljudje po nekaterih vaseh nimajo vode ne tase ne za pitje. In prihajajo se v vrti od ene ure in še več občutljivi in

virkov. Zatorej so preč. gosp. župnik pretečeno nedeljo v cerkvi lepo opominjali svoje farane, naj v obilnem kerilu pridejo k procesijam križnega tedna in naj združeni s molitvijo prosijo Boga za potreben dež. In ostanili so tudi še posebej, da bodemo imeli še v soboto to je dni 13. t. m. posebno procesijo k sv. Trojici na Čepcu in k tej pobečnosti zbralo se jih je tudi ogromno število priat Vengamogodnega, da bi se nas vendar usmilil in nam dal tolikanj potrebnega dežja.

(Misijon v Kresnicah) se obhaja od 11.—18. t. m. Vodita ga prebist gr. misijonarja iz Jezusove družbe Fr. Doljak in Mih. Tomažetič.

(V Begunjah) pri Raketu so začeli kopati za vodovod v podzemlje (8 t. m.); delo je prevzel podjetnik z. Lončari. Upanje je, da mesec avgusta bo vodovod že gotov in s tem izpolnjena želja, ki so jo več kot dramski leti gojili. S časom, morda še k letu, se vodovod podača do Bepuljaka.

(Nova podoba za sedanje naše razmere.) Ko bi znal slikati, vsaj ne znam, pa če bi znal, narisal bi starega Kranjca tako-le: na glavo bi mu postavil cilindar, obliki bi ga v črn frak — sprejaj pa stare rundeče blazine na krili, hodiškov srajco, jrhaste blazne, pa črvice na klobu. Tacega bočejo sedaj Slovenci napraviti. Po vsaj ali ne bočejo dati cilindar in frak. Kar vidiijo pri družih narodih ali pa pri veliko-mestnih liberskih novega, bi moramo tudi mi imeti, pa ravno tako, kar mi manj in kar ni slabelega. Vsi tako se nam je zdelo ko smo brali Klorov govor o novi detelni bolnišnici. Pаметen Slovenc bi rekel: vsaj res, nekaj varčevati je pač potrebno. No! Pa kako? Le frčimo rinoke, dokler nas nesejo peruti. Dolgovi so doli v modli. — Gledalje pa frak grinta tudi skupaj. — In pa Kranjec ne pozabi, da za valon še ni, zato mora črvice-kredrojače še obdržati, da bo vsak gotovo vedel, da je še smrtaj — kmot. Da tega staroga sraka ne izgubi, ta v skrb — prišilna legalizacija.

(Sprejem novega ž. župnika in postavitve gospoda župnijskega upravitelja.) Iz Kroke, 9. maja. Zjutraj, da je zemlja smrt v turek treh bečulicij nam potrala bi gr. duhovnik, namreč dva gospoda župnika in jedera gospoda benediktina. Huda in bečulja bila je zruša in nas tujljane, ki nas je v tako kratkem času tabila. Dobil smo novega, vrnega ž. župnika, kateri je mesle soboto, 6. t. m., došel k nam. Vse trije je bil krsti stališas s mnogimi slavoletki, mladi tustavami in stavarimi. Slavoletki so imeli vsi premerni napisi. G. župnijski upravitelj Š. Šmiter in občinski svetovalec V. Klor in K. Pihovec pelali so se pa ž. gosp. župnika do Podzarna zapreli. Malo pred 9. uro zvečer se ostali občinski občerniki s županom L. Hafnerjem, nadžupnikom M. Kravt in župnično mladino na trgu pri slavoloku, kjer se je vrtil priroben slavnostni sprejem. — Dne 7. t. m. (nedeljo) je smo se postavliali od preč. g. Šmitera, ki se je vrtil na svoje prevelike mesto v Molaje. V zahvalo za vsi 2. uro zvečer potrinitvalno delavnost kod župnijski upravitelj takaj zapreli smo je občinski odbor občernikov, pri kol so se vrtili razne napitance in gostilni razni primeti gosti slavljenec s slavo. V dolžnost se šlojmo, po

zvikičenemu in premilostnemu gospodu knezoškofu, da nam je prvič tako vrliga in delavnega gospoda za župnijskega upravitelja, in potem tako vzornega g. župnika imenoval in poslal, tem potom najpriščneje zahvaliti se.

(Redek slučaj.) Dne 6. maja je umrla v Suši fare št. ožbaldske Polona Pervinjšek, stara 78 let. Smrt je razločila dolgotrajen zakon, ker živila je s svojim možem Matijo v zakonu celih 62 let in praznovala že v Blagovici, kjer sta poprej živela, svojo zlato poroko. Na starost pa se je morala ločiti od svojega zvestega moža, ker njenemu sinu, pri katerem sta živela na vžitku, je bilo prodano posestvo. Oče je šel s sinom na Štajersko, mati pa je ostala v domačem kraju. Morebiti je tudi žalost zaradi tega pospešila njeno smrt, ker sicer je bila ženica še trdna. Mož pa še živi, star je 82 let.

(Smrt neznanega žganjarja.) Iz Sore se nam piše 9. t. m.: V soboto zvečer so na Svetju nekega neznanega okolu 30 let starega slabo oblečenega postopača, ki je bil žganja poln, spravili v listje spat, in drugi dan ga najdjo mrtvega. Do zdaj se še ne vé, odkod in kdo bi bil ta človek. Na desni roki ima vcepljeni črki J. G. in letnico 1879. Pravice ni bilo najti pri njem. Danes proti večeru je bil z gosposkinem dovoljenjem pokopan.

(Nesreča ali kaj?) Od nedelje 7. t. m. pogreša se v Kranju c. kr. inženjer g. Thoman. Dne 12. t. m. je našla kmečka žena blizu Mavčič gosposki klobuk; dokazalo se je, da je klobuk Thomanov. G. inženjerja so baje videli nekaj dni pred 7. t. m. zelo zamišljenega okolu hoditi. — Pozneje smo zvedeli, da so truplo Thomanovo dobili ob Savskem bregu v grmovju blizu Medvod, a ni bilo res.

(Z Dolenjskega.) 7. maja. Ni čuda, da so tako pogoste tatvine, vlomi in ropi celó v cerkvah ter strašni rop božji, kakor je bilo brati pred kratkim iz Zelimelj, ker je dan na dan videti na cestah toliko mladih malopridnih postopačev in lenuhov. To se posebno čuti po deželi, iz mesta se umaknejo, ker jim je redar naglo za petami. Ne le po glavnih, ampak tudi po stranskih cestah pohaja dokaj zdravih in krepkih ljudi, ki nadlegujejo za milodare in niso zadovoljni z malim. Ako mu daš dva krajcarja, vrže ti jih nazaj, godrnja in preklinja, rekoč, pri farovžu in boljši hiši se dá vsaj deset ali pa dvajset krajcarjev! Ogani so nekam izginili, redko jih je videti, toliko več pa je pohajkovačev, katerim se čisto vidi, da ne znajo nikacega rokodelstva. Zdravi in krepki so, da se jih človek kar ustraši po dnevu, kadar vstopijo! Kako lahko bi taki delali, da bi hoteli, ko delavcev na kmetih včasih tako primanjkuje! Če uboze kmeta trpina mimo obilnega trdega dela, vednih skrbij in vremenskih neugod vae zatira, mu celó postopači grozijo, da utrujen še mirno zaspati se ne upa; če tudi drugi nimajo skrbij ne srca, da bi ga varovali nevarnih ljudi, naj romaga si sam s tem, da zdravim postopačem nobeden ne dá milodars, s tem jih bodo najprej odvadili, ker kmalu spoznajo, ob katerih progah in cestah ni kaj dobiti in izostanejo. Zares potrebnih revežev je dosti v vsaki fari, te je treba najprvo podpirati. Vsek pa, kdor je zdrav, naj služi si sam kruha s p. št. m. delom, katerega se ne manjka, pač pa delavnih rok vsled nemarnosti in lenobe.

(Novice iz Amerike.) Duhovnik gospod Ivan Sušteršič, ki sedaj obhaja po raznih krajih misijone za Slovence raztresene po raznih ameriških mestih, dovršil je 24. aprila misijon v Steeltonu s prelepim uspehom; nad 400 oseb je prejelo sv. zakramente v cerkvi sv. Jakopa. Od tukaj odpeljal se je v Scranton in Carbondale. — V Walkerville, Mont. osnovali so si Slovenci novo društvo sv. Janeza Krstnika, ki jako lepo napreduje. Dne 25. junija obhajali bodo lepo slovesnost ter se nadejajo, da do tega časa dobijo slovenskega duhovna. — V Milwaukee je pogorela cerkev Matere božje. — Dne 21. aprila se je ponesrečil v Glenshawu, Pa. v premogokopu delavec Matija Cesar doma na Belokranjskem. Padel je nanj težak kamen ter ga močno poškodoval. Banjenca podpira v nesreči slovensko podporno društvo. Upanje je, da kmalu okreva. — Iz Glenhawa sta odpotovala ter se 29. aprila vkrcala v Novem Yorku rojaka John Polenšek in Lovrene Stufanič z ženo na ladijo proti domovini.

(Posel nadzornikov) pri zavarovalni družbi „Unio catholica“ so na Spodnjem Štajerskem prevzeli gg.: Valentin Par, župnik v Gotovljah, Matija Arzenšek, župnik v Grižah, in Jožef Žičkar, župnik v Vitanju.

(Požar) V soboto popoldne gorelo je v hribih za Savo ležeči vasi Spodnji Preker v moravški nadžupniji. Že v nedeljo dne 30. aprila, ko smo imeli ravno procesijo za dež, se je vnel v ravno tej vasi pri „Spančku“ svinjak. Domačih ni bilo takrat nobenega doma. Soseda sta zapazila ogenj in ga zadušila, da večja nesreče ni bilo. Sedaj se je vnel pri „Torion“. Sumijo, da je zažgala hudobna roka. Torinovi so bili vsi doma. Popoldne pride pastir s polja domu in v hiši je. Skozi okno pogleda neznan mož in gre dalje. Pastir ne sluteč kaj hudega potem izžene živino iz bleva in v trenutku se pokadi za svinjakom. Ga-iti ni bilo dosti mogoče, vsled hude suše ljudem vode primanjkuje. Vnelo se je okoli $\frac{3}{4}$ in v dobrih dveh urah pogorelo je od sedem gospodarjev štirim popolnoma vse, petemu je ostalo gospodarsko poslopje. Živino so rešili razen enega prašiča, ki je v ognju ostal. Škoda je velika. Posestniki so zavarovani za male svote.

(Darovi za pogorelece.) Iz Mengša, dne 12. maja 1893. Za naše pogorelece poslali so darove naslednji gospodje: Vč. g. Fran Brk 3 gld. 10 kr., vč. gospod župnik J. Koblica 5 gld., vč. gospod župnik J. Jereb 5 gld., vč. gosp. župnik A. Koblar 5 gld., blagor. g. G. Treo 20 gld., vč. g. župnik Alojzij Stare 15 gld., blag. g. Feliks Stare, graščak, 5 gld., vč. g. župnik Tom. Potočnik 5 gld., velečast. g. župnik Brulec 5 gld., vč. g. dekan Oblak z farani 100 gld., blag. g. Bernard 20 gld., vč. g. profesor Zupančič 30 gld., vč. g. župnik Miha Koželj 8 gld., vč. gospod župnik M. Narobe 5 gld., vč. gospod župnik B. Bartol 4 gld., vč. g. župnik A. Klemen 25 gld., blag. g. Vodnik 5 gld. Veem t. m. blagim dobrotnikom izrekam svojo prisrčno zahvalo v imenu hialežnih pogorelecev. Razdelil sem do sedaj 367 gld. — Bog povrni!

Ivan Zorec, nadžupnik.

(Premišljevanje o liberalnem „napredku.“) Podtem zaglavjem piše priprost kmet zadnjemu „Mir“-u „Liberalni časniki se vedno hvalijo, da so za „fortarit“, tega pa ne

povejo nikoli, v čem da ta njih „napredek“ obstoji. Ali je merda to „fortšrit“, da so med ljudstvo spravili sovrašstvo in prepir, da sosed sosedu grdo gleda? Če bi nam ti ljudje res kaj pomagati zamogli, takaj pa tega ne storijo, saj že dolgo let svonec nosijo in se povsodi ustijo; v deželnem zboru imajo večino in celo oblast v rokah, takaj tam ne pokastejo svoje „osrečevalne in rešilne močrosti“? V resnici pa se nam kmetom od leta 1868 naprej zmirom huje godi. Dokler je bilo še kaj vere med ljudmi in krščanske ljubezni, se je vse bolje živelo; posli so bili pridni, potrpežljivi in zvesti; gospodarji so po očetovski za nje skrbeli. Tudi za rokodelce je bilo dobro; ker je kmet denar imel, je tudi lahko rokodelcu kaj zasluzka dal. Liberalci vpijejo, da so vsega hudega duhovniki krivi, in ne mogo nikoli zadosti grdega o njih povedati; prežvekujejo pač tiste trapaste pregovore, ki jih v celovških žganjatiyah slišijo, mi pa dobro vemo, da je le zato zmirom huje na svetu, ker vera peša in gine lepa šega med ljudstvom, širi pa se zapravljenost, razvrednotenost, sebičnost in druge razvade, ki jih ne vera rodi. Liberalci so nam usilili osemletno šolo, oni so naredili postavo, da se sme vsak berač ženiti, in oni znajo lepo skrbeti za uradnike in penzioniste, katerim so pripisali lepe plače. Nam kmetom pa le zmirom huje davke nakladajo. Ko so liberalci vladali, naredili so toliko državnih dolgov, od katerih moramo zdaj obresti plačevati. Liberalci so tudi zvezani z Judi, katerim so izročili vso oblast in pravico, da smejo početi, kar hočejo. Kdaj je bilo še toliko sleparije in goljufije na svetu, kakor zdaj; in tega niso krivi duhovniki, ampak tiisti, ki pravijo, da ni treba poslušati duhovnikov, kedar ljudi opominja k poštenosti, treznosti in k lepemu krščanskemu življenju. Zato pa, slovenski kmetje, odprite oči, in kedar pridejo spet volitve, ne poslušajte liberalcev, ampak volite s slovenskokatoliško stranko.“ — Prereshnične besede, katere raj bi vsi Slovenci uvaževali zlasti ob času volitve!

(Veliki zvon) za romarsko cerkev „Marija pomagaj“ na Brezju je bil 16. maja posvečen v tukajšnji dvorni svonsrni. Daroval ga je posestnik Miha Studen iz preddvorske fare. Tehta 1813 kilogramov (33 stotov). — Razven tega bila sta med drugimi posvečena dva zvana za farno cerkev v Kapelah pri Brežicah (1216 in 376 kilogramov), dalje dva za farno cerkev pri Sv. Duhu v Velikem Trnu (847 in 197 kilogramov), in dva za duhovnijsko cerkev v Orehku pri Hrenovicih (948 in 513 kilogramov).

(Občinska volitev) V Tokaševem pri Slatini so pri zadnjih občinskih volitvah zmagali Slovenci v vseh treh volilnih razredih.

(Darovi za uboge dijake — lepi mrliški venči.) Iz Brezovice, dne 10. maja 1893: Venci na krsti in grobu dragih nam ranjkih v malo dneh pač le množe nesnago na pokopališču. Denar za nje žrtvovan, je takorekoč zavržen. V tem prepričanju so župljani na Brezovici ob smrti svojega nepozabnega preč. g. župnika in zlatomašnika, Janeza Potočnika, prav v njegovem duhu, raje darovali po svojih zastonjskih za uboge pa pridne dijake kakor sledi: Županstvo na Brezovici 12 gld, županstvo na Logu 10 gld. V isti namen je prepustil neimenovan dobrotnik

svoj delež 6 gld. Dodala sta še umrlega predzadnji in zadnji kapelan 7 gld. Skupaj 35 gld. Razun tega pa pridno zbirašo hvaletni Brezovci prostovoljne doneske, da postavijo svojemu duhovnemu očetu njega dostojen spomenik. Povračilo za to sinovsko spoštovanje jim gotovo ne izostane!

(Iz Celovca) dne 15. maja: Tu se je minoli teden osnovalo podporno društvo za uboge dijake učiteljske pripravnice. Društvo bode osnovalo in oskrbovalo v poslopiu, v katerem je bila prej c. kr. gimnazija, zavetišče za uboge dijake. Na čelu društvu je vodja učiteljske pripravice, R. Ekhardt, njegov namestnik c. kr. deželni šolski nadzornik dr. J. Gobanz, blagajnik veroučitelj J. Müller, tajnik okrajni šolski nadzornik K. Prešeren. — Občina „Podljubelj“ v Rožni dolini razdelila se je v dve samostojni občini: „Podljubelj“ in „Slovenski Plajberg“. Nove občinske volitve vrše se junija meseca. Občina „Podljubelj“ ima 180 volilcev (v tretjem razredu 142, v drugem 26, v prvem 12). „Slovenski Plajberg“ pa 125 (v tretjem 86, v drugem 27, v prvem 12). V vsaki občini izvoli se dvanajst odbornikov.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 1. junija 1893 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj 6. maja:	19,	83,	47,	45,	70.
Gradec, 6. maja:	10,	22,	13,	37,	6.
Line, 13. maja:	79,	87,	77,	1,	36
Trst, 13. maja:	56,	72,	74,	51,	35.

Tržne cene v Ljubljani

dne 13. maja

	gl.	kl.		gl.	kl.
Pšenica m. st.	8	30	Speh povejen, kgr.	—	66
Reč,	6	50	Surovo maslo,	—	82
Jedmen,	6	—	Jajce, jedno	—	2
Ovsa,	7	—	Mleko, liter	—	10
Ajda,	9	—	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	6	—	Telečje	—	58
Koruz,	5	80	Svinjako	—	64
Krompir,	3	20	Koštranovo	—	40
Leča, hrtl.	14	—	Pilanc	—	35
Grah,	14	—	Goleb	—	18
Fizol,	10	—	Seno, 100 kgr.	—	20
Maalo, kgr.	1	4	Slama,	—	32
Mast,	—	70	Drva trda, 4 kub. mtr.	—	59
Speh svež,	—	64	„ mehka, „	—	5

Zal. A. Solbrig, Lipsija, Novomesto.

Načrt in obdelava C. Optiza.

Enajst oddelkov, obsevajedi:

I. Nemčija — II. Avstro-Ogersko — III. Švic
IV. Francija — V. Italija — VI. Belgija
in Holandija — VII. Švedija in Norveška
— VIII. Danija — IX. Vel. Britanija.
X. Španija in Portugal — XI. Rusija in
spodnje podgorne države.

Popolno v 35 izdajah à 60 kr.

Dobi se v vseh knjigarnah. 75-6

Mnogobrojni spridevalom občinstva, katere priznalno hvalijo anatherinovo ustno vodo e. in kr. avstr.-ogr. in kralj. grškega dvornega zobozdravnika dr. J. G. Peppa na Dunaji, I., Bognergasse 2, ne le kot izborno sredstvo za čiščenje zob, marveč tudi kot uspešno za ohranjanje istih, kot reumatiške bolečine olajšujejo in izvrstno za pobabljenje zoba, pridružila so se številna spridevala poznatih zdravnikov pok. prof. Oppelzerja in v novejšem času prof. Drascheja, kateri slednji uporablja omenjeno vodo na medicinskem oddelku ces. kr. bolnišnice z najboljšim učnikom. Pa tudi Poppova pasta za zobe in zobni prašek sta zdravniško priznani, zobe očistevalni in ohranjajoči sredstva. Mnogobrojne pošiljave po vsej Evropi in celo v Avstralijo nemešujejo pač zadostno vsestransko priznanje. Dobiva se v vseh lekarnah, drožerijah in prodajalnicah dišav.

zadnja cena

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice števil. 5.

Zaloga vsake baže

gvantnega blaga za moške
in ženske 72 9-6

kakor tudi vse vrste koce, kovtre, srajce,
jope, nogovce, svilene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena.

Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, trileze
čistične mline za hitro
rezačnice za hrano
Avtomatični
aparati proti poranjenju
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sosačnice za vse namene, kakor v
obče, vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpili v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

22 Praterstrasse Nr. 78

Imate ilustrirani katalog v uradni in glasilniški knjižnici našega in
posredniški prodaji.

Najboljše in najcenejše pogoji. — Jazetva. — Stroji se daje na poskušnjo.

Cene so se zvezo znižale! Preduporavcem častno pozori!

IV. zvezek:

POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad
20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški
Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani.
— Tudi III. zvezek je še v zalogi.

Pri nizki ceni. **Ign. Žargi** Pri nizki ceni.

v Ljubljani sv. Petra cesta 4

priporočam slavnemu občinstvu bogato svojo zalogo
najraznovrstnejšega

drobnega (kramarskega)
blaga, potrebščin za šivilje in
krojače, najboljšega perila, ple-
tenine, posamentarije in mod-
nega blaga. 213 10-5

Velika izbira najraznovrstnejših krasnih

šopkov in vencev

vse po najnižji tovarniški ceni.

Zaloga mehkih in trdih klobukov

od 70 kr. do 3 gld. 20 kr. najnižji.

Zgoščeni, kri čisteči

sarsaparilla-sirup

kateri prireja lekarnar J. Herbabny na Dunaji
sestoji iz povsem neškodljivih rastlinskih snovi, oso-
bito še iz sokov sarsaparilla-
rastline, priznane najbolj učink-
kajoče za čiščenje krvi. Ta
sirup pospešuje slast do jedi,
očisti kri, odstranjuje za-
basanje, razkrojuje zavihtev
jedila ter sploh okrepuje pre-
bavila.

Cena steklenici 85 kr., po peči
15 kr. več. 34 12-2

Vsaka steklenica ima varstveno znamko.

Osrednja zaloga za provinije

**na Dunaju, lekarna „zur Barmher-
zigkeit“**

J. Herbabny-ja, 7-I, Kaiserstrasse 73. 75.

Dobiva se v največ lekarnah.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličanstva,
Bogato oskrbljena po e. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov
zajamčena

XVI. državna loterija

za skupnovojaske dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 gld. in
sicer: 1 glavni dobitok s 60.000 gld. z dvema preddobitkoma
in dvema podobitkoma s 500 gld., 1 glavni dobitok s 30.000 gld.,
z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 gld., 2 dobitka po
10.000 gld., 10 dobitkov po 1000 gld., 15 dobitkov po 500 gld.,
100 dobitkov po 100 gld., naposled serijski dobitki v skupnem
znesku 30.000 gld. — Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne
22. junija 1893. — Srečka stane 2 gld. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brez-
plačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj, I.,
Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih
prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne preste.

Na Dunaju, v marcu 1893.

47 6-5

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov,
oddelek državne loterije.

KWISCHT FELD
POPP
KWISCHT FELD
POPP
KWISCHT FELD
POPP

Prečiščeni adalchini izvlečki
namake sredstva.

Čista steklenički gl. 1 z v.
Pol steklenice 60 kr.
Beliša se v vsaki lekarni.

Panji je za iz nadomestno zdravilo
stanje iz zdravilo je 47, 5-1

Sklad iz okrožne lekarne
Kornelburške pri Dunaju

Kupite sloveče specialitete!

Od mnogih zdravilnih pripravkov preizkušene in priporočane

P **POPP**
POPP
POPP
POPP
POPP
POPP

svetleče zlate mila voda 50 kr., 1 gl., 1 gl.
50 kr. Najbolje sredstvo proti ušesnim in zobnim
boleznam, vspeh zagotovljen.

zobna pasta v lončkih 70 kr., za čiščenje in obra-
tovanje zob in denta. (Svojla iz boljša kot v
lončih)

aromatična zobna pasta, 30 kr., najboljša in naj-
cenejša zobna pasta.

zobni prašek 32 kr., naredi zobe svetlo bele.

zobna plovca 1 gl., v kateri vsak sam lahko
preizkusi vde zoba.

Poppovo zeljarsko milo 80 kr., proti vsem kožnim boleznim.

Poppov vijolični sap 50 kr., trajno angrepa milo s trajno
vijolično vonjavo.

Poppovo solnčnično milo 40 kr., trajno, jako fino milo za
gubler kože.

Savon de Famille
najvrednejša mila, izdelana na francoski način,
se za rodbinsko rabo posebno priporoča. Komad
15 kr. V šestih različnih barvah in šestih jako
prijetnih in močnih vonjavih. Dvanajstorigl. 1.80

rodbinsko transparentno milo
močno se penete, dolgo trajajoče milo izvrstne
babe, komad 20 kr., dvanajstorigl. 2 gl.

damarski parfem 60 kr., 2. modni parfem
damarska mila 50 kr., fino, lepo dišajoča mila.
damarska pudra 2.50, najboljša mahajajoča
se obrabna pudra.
damarska toaletna voda gl. 1.30, obrabi svetlost
in svetlost polti.

Te specialitete prekažajo po finosti, lepi vonjavi, lakotnosti
in obliki vse podobne izdelke.

Poppova Coelogina Extrait gl. 2.50 Najboljša specijal-
nita elegantnega sveta.
«Nova izboljšana vonjava» 50-10-2

Poppova Veloutine-pudra 75 kr., najfinerja francoska mila,
brez svica, se dobro prime, ne
da bi barvala.

Poppova Eau de Quinine najboljša esenca za umivanje
glave, trepi lasne.

Poppove najfinerja milne vrste od 20 do 60, najfinerja
parfumske vrste od 50 kr. do gl. 2.50, naj-
finerja pomade in cosmétiques od 10 kr. do 1 gl.

Sloveče toaletne specialitete dr. J. G. Poppa, o. in kr.
avtr. in kr. grškega dvornega milagatelja, na Dunaju, mesto, Bog-
tergasse 2, prodajajo: V Ljubljani: G. Pionelli lek., W. Mayer, lek.,
J. Svoboda, lek., U. pl. Trnadvor, lek., J. Gredl, lek., Ed. Mahr,
parf. K. Karinger, V. Petrič, J. S. Benedikt; v Ormožju: J. Blahet,
lek.; v Idriji: J. Wern, lekar, v Kamniku: J. Močnik lek.; v Ko-
ferju: J. Braun, lek.; v Kranju: K. Savnik, lek.; v Krškem: Fr.
Blumebach, lek.; v Ljubljani: J. Bened. lek.; v Metliki: Fr. Wach, lek.;
v Novemestu: F. Haika, lek.; v Postojni: Fr. Baocarič, lek.; v
Radovljani: A. Roblek, lek.; v Škofljici: J. Zanetti, lek.; v Treb-
njem: J. Rupprecht, lek.; v Vipavi: A. Guiselm, lek. in vse lekarne,
draguerije in parfumerije v Avstro-Ogrski.

Vzamejo naj se le dr. Poppa izdelki.

France Čuden preje Geba

— 4 11 11 11 —

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11

preprosta stara, občinstva, posebno proti delbenični največje svoje
zalogo zlatih, srebrnih in nikelnastih

švicarskih
žepnih ur

po najnižjih cenah, vskladno

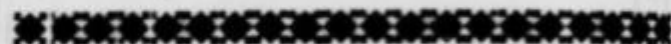
stenskih ur in
ur budilnic

verific. postanov, uhanov
in vseh v se strogo spadal
predmetov.

Popravila izvrši točno in
natančno, poštena poročila pre-
stavega stroja. — Cenike po-
kličite brezplačno po pošti, vseh
popravil se zastonj ure iz v
vseh delih stroja. — Za
posred. in izpolniti blaga. — Za
mnenje stare ure in drug
stari. 20 (20-6)

25 Zamenzjate tudi stare srebrne ure. 25

Podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

prilaga lekarničar Julij Herbabny na Dunaji.

Ta se 22 let s največjim uspehom razširila od mnogih zdrav-
nikov najbolj priporočeni in priporočeni pruni sirup raztoplja
slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast
do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, vso
jači in krepi. Železo, ki je v sirupu, s slastjo se pripravi
obliki, je jako koristno za naraščanje krvi, raztoplja fos-
forno-apneno soli, ki so v krvi, pa posebno pri slabotnih
otročih pospešuje naraščanje kosti. Cena steklenice Her-
babnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gl. 25 kr., po pošt
20 kr., vol. za zavijanje. (Polovinskih steklenic ni.)

Svarilo!

Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!
Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo! Svarilo!

te sicer vselej izredno Herbabny-jev apneno-železni
sirup. Paži naj se tudi na to, da je uraven stoječa
oblastveno protokolirana varstvena znamka na
vsaki steklenici in predstavi, ne dajte se zapeljati
niti z nižjo ceno, niti z drugimi pretvezami, da bi
kupili kake ponaredbe! 475 20-20 51 6-11

Orednja razpokaletica za prevoznike: na Dunaju, le-
karna „zur Barmherzigkeit“ JULIA HERBAB-
NY-ja, Neubau Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga: v
Ljubljani: J. Svoboda, lek., G. Pionelli, lek., U. pl. Trnadvor,
W. Mayer, lek., J. Gredl, lek., Ed. Mahr, parf. K. Karinger,
V. Petrič, J. S. Benedikt; v Ormožju: J. Blahet, lek.;
v Idriji: J. Wern, lekar, v Kamniku: J. Močnik, lek.; v Ko-
ferju: J. Braun, lek.; v Kranju: K. Savnik, lek.; v Krškem: Fr.
Blumebach, lek.; v Ljubljani: J. Bened. lek.; v Metliki: Fr. Wach,
lek.; v Novemestu: F. Haika, lek.; v Postojni: Fr. Baocarič, lek.; v
Radovljani: A. Roblek, lek.; v Škofljici: J. Zanetti, lek.; v Treb-
njem: J. Rupprecht, lek.; v Vipavi: A. Guiselm, lek. in vse lekarne,
draguerije in parfumerije v Avstro-Ogrski.

Prav dober in zdrav mošt prireja se iz Jul. Schraderjevih v Stuttgartu na Nemškem izdelovanih moštnih snovij.

Iz teh snovij prirejen mošt se ne razloži od pravega, najboljšega jabolčnega mošta, ter velja ta snov za priredbo 150 litrov mošta le gl. 1.90. Za prirejanje rabi se še 10 kg. sladkorja in eden kg. civih ali rozin. Opis prirejanja priložen je pošiljki. Po treh tednih je mošt že ukusen kot pravi mošt, po petih do šestih tednih pa izvrsten in izdaten. Na željo pošljem tudi pokušnjo take prirejenega mošta.

56 (1)

Janez Edlmann,
Libeltče pri Spodnjem Dravogradu.

Zidarje in težake

vsprejemlje takoj

36 5-4

Henrik A. Schneidhofer,
zidarSKI mojster v Trbovljah.

Gospodu lekarnarju Piccolijju

„pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Podpisani javljam s tem, da smo po Vas pripravljeno tinkturo za želodec uporabili in nje zdravilno moč za želodec in ostale prebavne organe izkusili.

Na podlagi tega priporočamo to delujoče domače zdravilo vsakemu, ki bi je utegnil potrbovati.

Peter Studenaz, župnik, Canfanaro, Istra, 1891. — Mihael Bogulin, župnik, Ajdovica, 1891. — Josip Černek, župnik, Vuhred, 1891. — D. Ivan Gabrielič, župnik, Gallignana, Istra, 1891. — Ivan Belec, župnik, Sv. Martin pri Alboni, Istra, 1891. — D. Anton Usmiani, kooperator in katehet, Rogosnica pri Šebeniku, Dalmacija, 1891. — D. Caproni, župnik in dekan, Levico, Tirolsko, 1891. — Ferdo Babič, župnik in kanonik, Ravnogora, Hrvaško, 1891. — F. Bencelj, župnik, Dražgoše, Kranjsko, 1891. — Jurij König, župnik, Na Vinici (Weinitz), Kranjsko, 1891. — D. Luka Raicevich, kaplan, Giurich, Perasto, Dalmacija, 1891. — Avgust Zagar, župnik, Kupjak, Hrvaško, 1891. — Stefan Jenko, vikar, v Podkrajah, Ilirska Bistrica, 1892. — Josip Hočevnar, kanonik v Novem Mestu, Kranjsko 1892. — Anton Vedral, kaplan v Lischau pri Budejovicah, Češko, 1892. (52-5)

Največji izbor.

Popravila

L. Mikusch,
tovarna delavkov,
Ljubljana, Mostni trg 14.

Ces. kr. privil. zavar. družba

„Avstrijski Feniks“ na Dunaji

Vplačane delnice in druga jamstva družbe znašajo čez

štiri in pol milijona goldinarjev avstrijske veljave

Družba zavaruje

proti škodi po toči

pod jako ugodnimi pogoji in uvedeno najnižjo stalno premijo, ne da bi bilo treba pozneje kaj doplačati; ako tisti, ki želi svoje pridelke proti toči zavarovati, ne more precej plačati zavarovalnine, dovoli se mu obrok do konca septembra 1893. — Škode se hitro in pošteno cenijo ter precej izplačajo.

Kdor bi želel prevzeti zastopstvo, obrne naj se do generalnega zastopstva v Gradcu, katero daje radovoljno vsakršna pojasnila v zavarovalnih zadevah, ali pa do

glavnega zastopstva v Ljubljani

(glavna zastopnika Jos. Perhaus in Jos. Prosenc)

Kongresni trg št. 17 (v novem uršulinskem poslopju). (57 1)

Zaupni mož v vsakej fari.

Velovažno, že četrt stoletja obstoječe, povsod izvanredno zaupanje in spoštovanje vživajoče denarstveno podjetje (poročeni zaklad znaša čez 20 milijonov kron), čegar glavni sedež je na Dunaji, koje je cesarsko kraljevo privilegirano ter je pod vrhovnim nadzorstvom visoke c. kr. drž. vlade in čegar vsestransko priznane blagorono delovanje se razteza po vseh pokrajinah naše avstrijske domovine, pooblašča v vsakej fari po jednega zaupnega moža z nalogo pospeševati večje razširjenje tega podjetja v dotičnem kraju. 43 (10-3)

Razumne, čislane in v denarstvenem obziru popolno zaupanje vživajoče osebe, koje si želijo pridobiti vedno rastoči postranski zaslužek za mnogo let, blagovolijo naj pod znakom „201191. Graz postlagernd“ več poizvedeti.

Jedino pristna

Kneippova sladna kava
bratov Oelz

v rudičnih štirioglatih zavitkih se dobiva v Ljubljani pri M. Wagnerjevi vdovi in v vseh špicerjskih in konsumnih prodajalnicah. 29-5

(58 1) V

Čikago!

k najznamenitejši

Kolumbovi svetovni razstavi

priporoča najugodnejše kombinirane vozne listke iz Ljubljane do Čikaga in nazaj do Ljubljane po gl. 340 in višje (kombinacija del. I., II. in III. razr.)

mejnar. potov. pisarna
Jos. Paulin v Ljubljani

Prospekti vsakovr. njih kombinacij so na razpolago.

Mnogo tovarnarjev je

kateri rabijo **karbolinej** za varstveno sredstvo proti vsakovrstnim mrčesom, gnilobi in trohnobi lesa, bitni in zidni gnilobi; mokrim stenam i. t. d. Toda edini **Barthelov originalni** združuje v sebi ona dva **karbolinej** svojstva, katera stavimo do takega varstvenega sredstva. H-rati daje orohovo-rjav plesk lesnim predmetom, katerim prisvaja 3 do 4 letno daljno trajnost. Prospekt zastoj.

Vsak poskus jamči trajno naročevanje. 5 kilo poštni za boji 1 gl. 30 kr.

Glavno zalogo ima tvrdka **BRATA EBERL** v Ljubljani.

Mali troški, velik uspeh in dobiček.

Mihael Barthel in drug, Dunaj, X., Keplersasse 2. Ustanovlj. 1. 1797.

Občuje se slovensko pisarnico in ustno.

Mošt!

Ne kupite inozemskih receptov za mošt, kajti so mnogo predragi in tudi ne popolni.

Kdor hoče dobro in zdravo

domačo pijačo

sam narediti, naj gre h

Ivanu Sajovitzu.

v Graecu, Murplatz št. 1.

„**črnem psu**“
(Schwarzen Hund)

tam dobi vse stvari in velja za polovnjak z receptom od gl. 5.50 vilje. 34 5-4

Po izrekih in po dopisih so mnogi kupovalci gospoda **Janeza Sajovitz** z njegovim receptom za mošt jako zadovoljni, kajti dobe odlični mošt za nizki denar.

Pri zlatem dr. J. PSERHOFER

lekarnar na Dunaju, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, poprej **universalne kroglice** imenovane, so znano zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh kroglic velja: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoje s 6 škatljicami 1 gl. 5 kr., pri te frankovanej pošiljki po povzetju 1 gl. 10 kr. — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnino proti pošiljki: 1 zavoje kroglice 1 gl. 25 kr., 2 zavoja 2 gl. 30 kr., 3 zavoja 3 gl. 35 kr., 4 zavoja 4 gl. 40 kr., 5 zavojev 5 gl. 20 kr., 10 zavojev 9 gl. 20 kr. (Menj nego jeden zavoje se ne more odposlati) — **Prosi se, da se zahtevajo izrečno** **Pscherhoferja kri čistilne kroglice** in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoji imenki pečat **J. Pscherhofer** in sicer v **21** rdeči **21** barvi.

Balsam za ozebljine J. Pscherhoferja, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljko 65 kr. — **Trpotčev sok**, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr. — **Ameriška maša za protin**, 1 gl. 20 kr. — **Prašek proti potenju nog**, škatljica 50 kr., s frankovano pošiljko 75 kr. — **Balsam za gušo**, 1 flakon 40 kr., s frank. pošlj. 65 kr. — **Zdravila esenca (Praška kapljice)**, proti sprijenemu belodu, slabši prebavljivosti itd. 1 stekl. 22 kr. — **Angleški čudezni balsam**, 1 steklenica 50 kr. — **Fijakaraki prašek**, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljko 60 kr. — **Tannochinin-pomada**, J. Pscherhoferja, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gl. — **Universalni obliži**, prof. Steudela, sredstvo primerno ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr., s frank. pošlj. 75 kr. — **Universalna čistilna sol** A. W. Bullrich-a. Domače zdravilo proti posledicam slabega prebavljanja, 1 pak. 1 gl.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene to in inozemski farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in posamično preskrbi — **Pošiljke po pošti** izvrše se najhitreje proti predpošiljki zneska, velja pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljkih s povzetjem.

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccoli-ju**.

Anton Kersnič,

ključavničar v Hrovači pri Ribnici,

se priporoča prečast. duhovščini in sl. občinstvu za napravo dobrih in trpešnih številnih ognjišč (šparherdov), okov za vsakovrstne stavbe, za popravo vsake baše strojev za kmetijstvo in šivanje, in turnskih ur, napravo tehtnic (vag). Popravi tudi stare prelahke uteže. Izdeluje grobna omrežja (Grabgitter) po načrtih, in razna cerkvena v to stroko spadajoča dela v poljubnih slogih. Cene so nizke, delo ukusno.

Jermena za stroje

iz najboljšega jedrnatega usnja, vsake širskosti, dolgoti in debelosti, daje

Jermenje 24 (6-6)

za šivati, vezati, za cepce, gajble in hlače po čuda nizki ceni izdelati in priporoča

Anton Košir,

Ceniki se franko razpošiljajo.

Kolodvorske ulice št. 24, v Ljubljani poleg južnega kolodvora.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

Seb. Kneipp

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju nemešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravljajo in redilnejšo kavo. — **Neprekosljiva** kot dodaja navadni kavi. — **Ponaredeb** se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko. 10 (24 9)

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni urednik: A. Katan.

Tiska „Katoliška Tiskarna.“

Išče se stanovanje

pripravno za prodajalnico blizu farne cerkve. Ponudba opravištvu tega lista. 54-64

Ölzova kava

priznana najboljša in najzdravnejša dodaja kavi se dobri glavni zalogi za Kranjsko pri **M. Wagnerjevi vdovi** v Ljubljani, in v vseh specerijskih in konsumnih prodajalnicah.